

16.08.11

כלכליסט

מתקצבים את סדר העדיפויות

שינוי המסים שמציע פרופ' ישיב

9.5 מיליארד שקל

התוספת לתקציב לאחר שינוי מדיניות המסים

0.5 מיליארד שקל

ההכנסה השלילי העלאת תשלומי מס

20 מיליארד שקל

הפחתה של 10% במע"מ

20 מיליארד שקל

ביטול הטבות מס שהוענקו לקבוצות לחץ

5 מיליארד שקל

עצירת הפחתת מס החברות

5 מיליארד שקל

העלאת תשלומי הביטוח הלאומי של המעסיקים

הכל מספרים

מטבעות	£	€	\$
	5.743	5.036	3.520
	-0.05%	-0.06%	-0.79%

ישראל	ת"א 100	ת"א 25
	984.66 -0.45%	1091.04 -0.65%
ארצות הברית	דולר 15	דולר 15
	245.86 -0.41%	270.10 1.65%

אסיה	טוקיו	הונג קונג	שנגחאי
	9,086	20,260	2,627
	1.37%	3.26%	1.30%
אירופה	לונדון	פריז	פרנקפורט
	5,351	3,239	6,022
	0.57%	0.78%	0.41%

סחורות	נפט	זהב	דיר
	87.09	1748.9	7.22
	\$ לחבית (1900)	\$ לאונקיה	\$ כבושל

רביית	בנק ישראל	פריים	מק"מ לשנה
	3.25%	4.75%	3.18%

ארה"ב:	סין:	בריטניה:	יפן:	האיחוד האירופי:	ליבור:
0.25%	6.56%	0.50%	0.10%	1.50%	0.29%
					(3 חודשים)

קריקטוריסט / יונתן וקסמן

המייל האדום של כלכליסט: adom@calcalist.co.il

ישראל מחברת לכלכלה

לרכישת מנוי: *8822 או 03-6933898
לשירות הקוחות: *3773 או 03-6933933

כלכליסט

המיליארד האחרון: ידיעות אחרונות בע"מ

מערכת והנהלה: רח' הברדל 38, תל אביב, 69710
טלפון: 077-7350735 • פקס: 077-7350755 • mail@calcalist.co.il

© כל הזכויות שמורות ל"ידיעות אחרונות בע"מ".
אין להעתיק, לשכפל, לשדר, לפרסם, לנעוץ, לפרסם או לשווק את המידע המופיע בדף זה ללא אישור מפורש מ"ידיעות אחרונות בע"מ".
אתר: כלכליסט אלקטרוני, אופטי, מדיה או אחר - תכליתו של העיתון ולבנות קהילה, אודיש, פילוסופיה, מטרות, מפות, טריפיקה) הן נבדקת מקצועית וכן נבדקת מעמיקה, לרבות באמצעות הוקלה והקדנה, לא אשור מפורש מ"ידיעות אחרונות בע"מ".

הפנים של מעמד הביניים הדס שפר

יש מי שמצליח לקנות דירה ולסיים עם פלוס בחשבון בלי עזרה"

צילום: תמי היתום

משפחת בראונר, גבעת שמואל

מי אתם? >> שי (32) והילה (31), הורים לשירה (בת שנה) ואחד בדרך (הילה בחודש תשי"ע). שי עובד במי חשבון בחברת פרטנר והילה מנהלת קייטרינג. גרים בשכירות בגבעת שמואל בדרת 3 חדרים בת 76 מ"ר. רכשו דירה מקבלן בנתניה.

מעמד ביניים זה >> "כשאחד מבני הוגו או שניהם עובדים, עם הכנסה בסביבות 10,000 שקל נטו, עם ילד או שניים וצריכה ממוצעת מאוד. לטעמי, אנחנו מעמד ביניים וטיפה למעלה".

הוצאות >> שכר דירה: 3,600 שקל לחודש. רביית למשכנתא: 1,200 שקל לחודש ("עד שניכנס לדירה אנחנו משלמים רק את הריבית"). הלוואת גישור למי שכנתה: 1,000 שקל לחודש. ארנונה: 600 שקל לחודש. חשמל: 500 שקל לחודש. מים: 100 שקל לחודש. אינטרנט וטלפון: חגים מהעבודה. רכב: חגים מהעבודה. ככלים: 400 שקל לחודש. נניד: 250 שקל לחודש. גן: 2,300 שקל לחודש. הוצאות תינוק (אוכל וחינוך): 300 שקל לחודש. מעשר: 650 שקל ("אני חילוני ואשתי דתייה, היא תורמת מעשר מדי חודש"). ועד בית: 130 שקל לחודש. בילויים: "מא שיהלדה נולדה יצאנו אולי חמש פעמים". הוצאות נר ספות: (רהיטי סלון בתשלומים + מי ערן): 900 שקל. ביגוד: 500 שקל. כסף הכל: 10,546.7 שקל לחודש.

אובדננות >> "לא מסכים שיהיה".

אנשים צריכים קודם להסתכל על עצמם ורק אחר בשביל לעבור את זה בשלום או לחשוב מה יהיה בעתיד?"

"פחות מע"מ, יותר מס חברות"

פרופ' ערן ישיב מציג תוכנית קונקרטית לתקצוב סדר העדיפויות החברתי: לקצץ במסים העקיפים ולהעלות את המסים הישירים באופן שיספק עוד כ-9.5 מיליארד שקל בשנה. אנשי האקדמיה מציעים פתרונות למצוקת מעמד הביניים

נוספות של ישיב כוללות ביטול חב' רות כוח אדם, סכסוך משכנתאות ודמי שכירות ואימוץ טכנולוגיות עתירות הון בתחום הנדל"ן.

שיעור הוצאה ביחס לתוצר נמוך מבאירופה

"אנחנו כבר שומעים שועדת טר' כטנברג מתכוונת לשמור על רמת הוצאות של הממשלה - אבל אם לא נעלה את משקל הוצאה מהתוצר מרמה של 43% לכ-48%, לא יתבצע שינוי אמיתי", אמר ישיב. "כדי לא להעלות את הגירעון יש לפעול להעלאת מסים במקביל. אני שומע את זעקות המחוס, הם מרבים במושגים של מדינת רווחה וזה מזכיר את מדינת הרווחה בצפון אירופה - שיעור מעורבות ממשלתית גבוה וריבוי שירותים חברתיים. בכל המדינות האלה משקל הוצאה מהתוצר גבוה יותר".

למחים עצמם מציע ישיב לייסד תנועה פוליטית. "אין ספק שזו תנועה עם של שמאל כלכלי, אולי לא שמאל פוליטי", הוא אמר. "אבל ללא תנועה פוליטית שתמשיך לפעול לאורך זמן, לא יהיה שינוי של ממש". המחסום האחרון של כל אותן הצעות יהיה כסופו של דבר ראש הממשלה, שמורכב במחאה אמיתית שרושת שי נויים, אבל השינויים האלה מאוד סות' רים את השקפתיו הכלכליות הרפוב' ליקניות, שאותן הוא מיישם בעקביות, כשר אוצר ופעמיים כראש ממשלה", הוא מציין. "אני מאמין שהוא ברילמה אמיתית".

נוחי דקנר משחק במניות קרדיט סוויס ומהמר בכסונות וציבור - זה לא שהוא שדד את הכספים האלה. הוא עושה את זה כי הוא יכול, כי אין רגולציה"

נעמה סיקולר

המחאה החברתית היא הוד' מנות היסטורית למהפך כלי, אבל כדי שהמהפך הזה באמת יתממש צריך לחשוב בגודל, להתחיל עם רפור' מות משמעותיות רוחביות עם בשורה", אמר פרופ' ערן ישיב, פרופסור חבר לכלכלה באוניברסיטת תל אביב וראש תוכנית המדיניות בתחום הכלכלה במי רכו טאו. אבל על אף ההודמנות, ישיב חושש. הוא חושש שועדת המומחים שמינה ראש הממשלה בראשות פרופ' מנואל טרכטנברג תקשה לבצע את השינוי העמוק. הוא חושש שראש הממשלה בנימוק נתניהו לא בשל לשינויים. הוא חושש שועדת המומחים שהציגו ראשי המחאה ובראשה פרופ' אביה ספיבק גדולה מדי. אבל בעיקר, הוא חושש שההודמנות הנדירה תפוספס. "מטבעו, ועדות ורפורמות עוברות קי' צוצים בדרך ליישום, עד כדי מטמטא, אני חושש שועדת טרכטנברג לא תביא שינוי ענק, ולכן המלצותיה יעברו פתח רציני. הוועדה מורכבת מאנשים ראיים ויש לה כוונת טובות, אבל מגבילים אותה מראש, קובל ישיב. "חלק מחבריה הם פקידים בכירים בממסד מזה תקופה ממושכת ולא בטוח שהם בשלים לשינוי".

פרופ' ערן ישיב (52) מצב משפחתי: נשוי + 2 תפקיד: פרופ' חבר לכלכלה באוניברסיטת תל אביב וראש תוכנית המדיניות בתחום הכלכלה במרכז טאו. תחומי מחקר: מאקרו כלכלה ושוק העבודה

טייקונים מלמעלה, ערבים וחרדים מלמטה

סבך החששות שאופף את ישיב הביא אותו לבנות תוכנית כלכלית מפורטת, ברוח המסמך לשינוי סדרי העדיפויות שעליו שוקדים במרכז טאו שאליה הוא משתייך. התוכנית של ישיב קונקרטית. היא מצביעה על מקורות תקציביים ועל הדרך שבה אפשר לדעתו לבצע לא רק שינוי פלסטי בתמהיל הוצאות, אלא שינוי אמיתי ורוחבי בסדרי העדיפויות "המצוקה של מעמד הביניים נוב' עת מזה שהוא נלחץ בין שתי שכבות באוכלוסייה - שכבה קטנה ועשירה מאוד, שמנצלת משאבים שניתנים לה על ידי המדינה וזכויות כמו להיות מר' נופול", מסמן את ישיב מקור הבעיה. "מצד שני יש שכבות חלשות ונוקדות, שלא מייצרות ולא עובדות, והתוצאה היא שהתוצר לבפש בישראל נמוך ממה

צעות פירוק פירמידות וריילול כוחם של בעלי השליטה. בנוסף מציע ישיב לאחד את גורמי הפיקוח כדי לפעול בתקיפות לים כמו אוליגרכים. בעודת הממשלות לבחינת קרטלים ומונופולים. "אני לא חושש שטייקונים יעזבו את המדינה, זה יכול לעשות את ישראל טובה יותר", אמר ישיב. "הם מתנה' לים כמו אוליגרכים. בעודת הממשלות נר משחק במניות קרדיט סוויס ומהמר במסכונות הציבור - וזה לא שהוא שרד את הכספים האלה, הוא עושה את זה כי הוא יכול, כי אין רגולציה וכי מערך המיסוי בישראל מאפשר לו. דרך נוספת לטפל בתופעת הטייקונים היא שינוי משטר המס שלהן".

הכבדת המס הישיר לטובת הקלה במס העקיף

ישיב מציג תוכנית מפורטת בתחום המס שתביא להקלה במסים עקיפים ותגביר את נטל המסים הישירים, ותרו' סוף לקופת המדינה 9.5 מיליארד שקל. הצעה מבקשת להקל על מעמד הביניים

- הפטרונות של ישיב**
1. משקל הוצאה מהתוצר: ההוצאה תועלה מ-43% ל-48%
- תשתיות**: הגדלת התקציב ל-20 מיליארד שקל בשנה למשך חמש שנים, לשם השקמת הפיגור
- המגזר הערבי**: הקצאת 3 מיליארד שקל ליישום תוכנית ישיב' קסיר להגברת התעסוקה
- מערכת החינוך**: שדרוג תשתיות ומחשבים, הכשרת מורים, סיפול ממוקד בחוסדות חלשים ועוד
- קצבאות החרדים**: קביעת תוואי רבי-שנתי לצמצום מערך הקצבאות, והתייעון במבחני הכנסה
- שוק העבודה**: ביטול חברות כוח אדם, הפחתת מסות עובדים זרים והרחבת מערך מעונות היום
- מקצות הדיור**: סכסוך משכנתאות ושכר דירה לפי קריטריונים של הכנסה ועבודה

ניים באמצעות הפחתת המע"מ ל-10%, שיתבטאו בירידה של 20 מיליארד שקל במסים, וכן להעלות את תשלומי מס הכנסה שלילי בחצי מיליארד שקל לפחת בשלב הראשון. בצד ההכנסות מציע ישיב להעלות את תשלומי הביטוח הלאומי של המע' סיקים, שירדו מ-16% ל-5.5%, כך שלאחר ההעלאה הם יספקו תוספת של 5 מיליארד שקל בשנה. בנוסף הוא מציע להעלות את מס החברות. "מס החברות ירד 25% השנים האחרונות בכ-6% תוצר - בממונים של היום זה כ-48 מיליארד שקל", מציין ישיב. "יש ללכת חלק מהדרך חזרה". במקביל מציע ישיב לנצל את האווירה הציבורית גם כדי לבטל הטי' בנות מס בסך 20 מיליארד שקל שני' נגדת לקבוצות שונות, ומסתכמים לטענתו בכ-38 מיליארד שקל בשנה. במיוחד הוא מציע לבטל את הפטורים המוענקים בשוק ההון. בנוסף מציע ישיב לקצץ 5 מיליארד שקל מתקציב הביטוחן ולהאיץ במערכת הביטוחן ליישם את תוכנית ההתייעלות שגיבשה חברת המחקר מקינזי. הצעות